

GÜNÜN ÇEHRESİ

İnkılâp Maarifi mi, İhtilâl Marifi mi?

I. H. Baltacıoğlu

Kelimelerin varlığı taşıdıkları anlama göre değişir. Muhafazakâr, inkılâpçı deriz. Bu iki şeyi bir dereceye kadar ayırırız. Ancak, inkılâpla ihtilâl birbirinden ayrı bilir miyiz?

Politika rejimi üzerine konuşmuyoruz, eğitimi üzerine konuşmuyoruz. Eğitimde inkılâp nedir, ihtilâl nedir?

Eski mahalle mektebi, eski medrese durguncu idi. Meşrutiyet devri bir inkılâp yaptı. Ezberi kaldırdı. Yerine anlatmayı, öğrenmeyi koydu. Dayığı kaldırdı, yerine hür inzibatı koydu. Ancak, mektebi yine mektep bıraktı!..

Cumhuriyet devri de öyle. Meşrutiyet devrinin yolunda yürüdü. Toplu tedris, faal usul diye yenilikler yaptı. Ancak, okulu yine okul bıraktı!..

Günün birinde adamın biri çıkar, sınıfı, kitabı, okumayı, söylemeyi ikinci plâna bırakır da «önce istihşâl» derse, ne olur? Okulları birer istihşâl yuvası duruma getirirse ne olur?

Tavuk yetiştirmek, narı yetiştirmek, ağaç yetiştirmek, sebze yetiştirmek, duvar yapmak, mobilya yapmak gibi bir takım istihşâl merkezleri kurar da bütün insan bilgilerini bu istihşâl merkezleri etrafında toplu olarak verecek olursa ne olur?

İhtilâl olur. Bu, dünya maarifinin bilmediği, görmediği ve eski pedagogların anıyamayacağı bir şeydir.

Ben de durup dururken saçmalamaya mı başladım?

Benim bu anlayışımı okulları teknik okullara çevirmek diye anlıyanlara diyeceğim yoktur! Ben tahsîl bir ezber işi değil, bir istihşâl işi yapmak istiyorum, okadar.

Medeniyet / 7. Fevriye 1960

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0200816